

Αρχιμανδρίτης Νικόδημος Αθανασίου: «Από την εγκράτεια στη Θεοφάνεια: Το πνευματικό νόημα της Αγίας Τεσσαρακοστής»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νικοπόλεως και Πρεβέζης](#)

Στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Χαραλάμπους Πρεβέζης τελέστηκε το απόγευμα της 1ης Μαρτίου 2026, ο Κατανυκτικός Εσπερινός της Α΄ Κυριακής Νηστειών, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως και Πρεβέζης κ. Χρυσοστόμου. Προσκεκλημένος ομιλητής ήταν ο [Πανοσ. Αρχιμανδρίτης Νικόδημος Αθανασίου](#), Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Ιλίου, Αχαρνών και Πετρούπολεως και Β΄ Γραμματέας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Από την εγκράτεια στη [Θεοφάνεια](#): Το πνευματικό νόημα της [Αγίας Τεσσαρακοστής](#)»

Ο ομιλητής αντλώντας νοήματα εκ των ύμνων του Τριωδίου, παρουσίασε την μορφή του Προφήτη Μωϋσή, ο οποίος ύστερα από 40 ημέρες νηστείας δέχθηκε τον «Νόμο» δηλ. τις Δέκα Εντολές, για να καθοδηγήσει τον λαό του Θεού μέσα από δυσκολίες και πειρασμούς στη γη της επαγγελίας. Επεξήγησε πως η Εκκλησία δεν μας αφήνει να δούμε την νηστεία ως ένα απλό έθιμο, ούτε ως μία εξωτερική υποχρέωση, αλλά μας φανερώνει την νηστεία ως δρόμο θεογνωσίας και ελευθερίας, που οδηγεί από την σύγχυση στη διάκριση, από την πτώση στη μετάνοια και από την αδυναμία στη δύναμη του Θεού. Γι' αυτό και μας υπενθυμίζει ότι ο Μωϋσής τον καιρό της εγκρατείας αξιώθηκε να δεχθεί τον «Νόμο».

Αναλύοντας περαιτέρω τον ύμνο ανεφέρθη στον Προφήτη Ηλία ο οποίος με την δύναμη της προσευχής «κινητοποίησε» τον ουρανό με ανομβρία και βροχή και οι Τρεις Παίδες με την άσκηση και την πίστη τους στον αληθινό Θεό νίκησαν τον τύραννο βασιλιά των Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορα, χωρίς να προδώσουν την αλήθειά τους. Επεσήμανε επίσης πως αυτά δεν είναι απλώς ιστορίες του παρελθόντος, αλλά εικόνες της δικής μας πάλης, γιατί όλοι έχουμε έναν «τύραννο» να νικήσουμε. Και ο τύραννος αυτός είναι τα διάφορα πάθη που κυριαρχούν μέσα μας, όπως η υπερηφάνεια, ο θυμός, η φιληδονία, δηλ. ο ίδιος ο εαυτός μας.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του κάλεσε τους πιστούς να δεχθούν τις ημέρες της νηστείας με φωτεινή χαρά και ελπίδα και όχι με γογγυσμό. Η άσκηση να μην γίνει αφορμή επίδειξης αντοχής, αλλά ανύψωσης του νού προς τον Θεό και έκφραση αγάπης προς τον πλησίον. Και προέτρεψε όλους λέγοντας: Ας εργαστούμε μέσα στην καθημερινότητα να υψώσουμε τον νού με απάθεια, να οπλίσουμε την σάρκα με αγνότητα, την ψυχή με ταπείνωση και προσευχή, ώστε νικώντας τον «εχθρό», να πορευθούμε προς το Πάσχα, όχι μόνο ημερολογιακά, αλλά ουσιαστικά, όχι μόνο ως θεατές της Αναστάσεως, αλλά ως άνθρωποι που ήδη αρχίζουμε να ζούμε το φως Της. Αυτή η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή να γίνει για όλους μας καιρός επιστροφής, κάθαρσης και νέας αρχής και να αξιωθούμε με καθαρή καρδιά να προσκυνήσουμε την ένδοξη Ανάσταση του Κυρίου μας.

Ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε τον π. Νικόδημο που, παρά το βεβαρημένο του πρόγραμμα, δέχθηκε την πρόσκληση για την ομιλία αυτή, καθώς και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ιλίου, Αχαρνών και Πετρούπολεως κ. Αθηναγόρα για την παρασχεθείσα άδεια.

